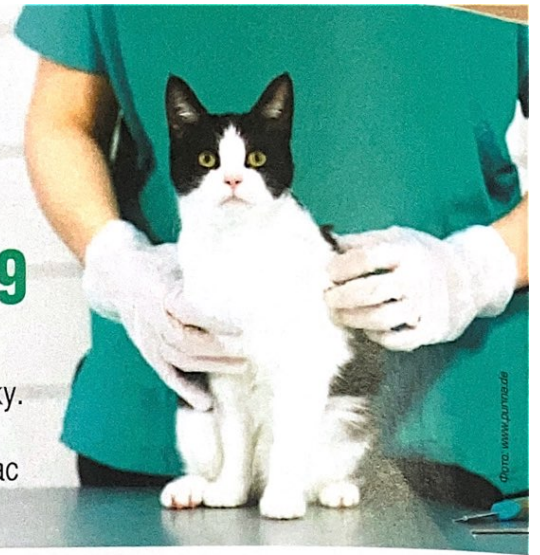

НЕ ЦІЛУЙТЕ КОТІВ під час карантину Covid-19

Більшість із нас має домашніх улюбленців, для яких у разі зараження на Covid-19 саме ми можемо становити небезпеку. Що робити у випадку хвороби та як поводитися з домашнім улюбленцем вдома? Ці та багато інших питань виникають час від часу у багатьох із нас. Давайте розбиратися...

Р. Милостивий,

лікар вет. медицини, канд. вет. наук,
ветеринарна клініка «Добрий лікар»,
м. Дніпро

У своїй практиці ми часто чуємо питання чи безпечні кішки, що мають ознаки респіраторних хвороб для людини, і лише деякі окремі власники непокояться про здоров'я своїх улюбленців, пов'язаних із можливістю передачі інфекції від людини до домашніх тварин. А тому буде доречним навести інформацію мого колеги, професора Уфе Труїєна, члена Європейської консультативної ради, директора інституту гігієни тварин та державної ветеринарної служби при Лейпцизькому університеті (Німеччина), а також матеріал деяких наукових публікацій щодо поширення та можливості передачі Covid-19.

Доведено (Hosie et al., 2021), що кішки можуть заразитися Covid-19 при знаходженні в безпосередньому контакті з хворою людиною, також є інформація, що деякі хижі ссавці з родини котових (*ти-*

ри та леви) хворіли на цю інфекцію (вони інфікувалися від обслуговуючого персоналу, в якого було виявлено SARS-CoV-2).

■ Підкреслимо, що SARS-CoV-2 є новим штамом родини Coronaviridae, до появи якого не причетна жодна тварина-компаньйон, так само як цей штам не має нічого спільного з коронавірусом кішок (FCoV), пов'язаного з вірусним перитонітом, який ми досить часто реєструємо у нашій практиці.

■ SARS-CoV-2 був уперше ізольований у грудні 2019 року в м. Ухань (Хубей, Китай), відтоді швидко поширився світом, і вже 11 березня 2020 року з'явилось повідомлення про появу нової пандемії.

■ Ще тоді дані двох досліджень показали, домашні кішки сприйнятливі до SARS-CoV, а також що вірус може передаватися іншим кішкам і, що клінічні ознаки та патологія у них подібні до людських. Окрім того, експериментально було доведено, що крім кішок вірус заразний для багатьох видів тварин, серед яких свині та кури.

Чи варто хвилюватися за тварину, якщо її власника спіткала хвороба?

Відомо, що вірус може зберігатися до 72 год. і більше на сухих та вологих поверхнях. Як і інші віруси в оболонці, CoV дуже чутливі до звичайних хімічних дезінфікуючих речовин і легко інактивується, наприклад, спиртами, побутовими відбілювачами та іншими речовинами (Kampf et al., 2020). Цікаво, що деякі наповнювачі для котятих туалетів, особливо на основі бентоніту, можуть зв'язувати та інактивувати виділений CoV із фекаліями, це допоможе знизити FCoV в інфікованих домогосподарствах (Addie et al., 2019).

За рекомендаціями Американської асоціації ветеринарної медицини (AVMA), домашніх улюбленців із сімей, інфікованих SARS-CoV-2, слід утримувати у приміщенні до тих пір, поки не буде кращого розуміння того, наскільки ефективно вірус передається від людини кішкам, чи може цей штам поширюватися серед тварин у природних умовах та чи може вірус передаватися від кішок людині. Будь-яку тварину з «ковідної» родини не можна брати в іншу сім'ю. Власники домашніх тварин завжди повинні ретельно дотримуватися правил гігієни і за ніяких обставин не передавати своїх кішок іншим людям (Hosie et al., 2021).

Отже, якщо ви інфіковані Covid-19 або ж підозрюєте, що хворі, вам слід уникати тісного контакту з домашнім улюбленцем. Звичайно, інфіковані власники домашніх тварин не повинні цілувати їх і брати з собою у ліжко. Зрозуміло, що хворі кішки повинні залишатися вдома і не виходити на вулицю. Постійне тестування кішок на SARS-CoV-2 на даний час не вважається за необхідне через невелику кількість випадків. ◀

Клінічна симптоматика: класичний прояв чи безсимптомний перебіг

Подібно людині, хвороба у кішок може проявлятися по-різному. У деяких інфікованих симптоми взагалі не проявляються, у інших — спостерігається втрата апетиту, діарея, блювота, кашель або поверхневе дихання.

■ Першою кішкою, в якій отримали позитивний результат, була домашня короткошерста кішка з Гонконгу, яку карантинували при підтвердженні Covid-19 у власника. Мазки, взяті з ротової порожнини, носа та прямої кишки, дали позитивний результат на SARS-CoV-2. При цьому у цієї тварини не було жодних ознак хвороби.

■ Першим зареєстрованим випадком в Європі була кішка з Бельгії, в якій клінічні ознаки проявилися через тиждень після повернення власника з Італії. Хвороба супроводжувалася анорексією, діареєю, блювотою, кашлем і поверхневим диханням. Результат на ПНК SARS-CoV-2 був позитивним. За дев'ять діб стан тварини покращився, вона одужала (Hosie et al., 2021).

Із повідомлення Shi et al. (2020), стало відомо, що кошенята віком 10-14 тижнів є більш сприйнятливими до експериментального зараження SARS-CoV-2 (на відміну від більш дорослих 8 міс кішок) — у них ПНК-вірус було виділено з легень із відповідними патологоанатомічними змінами. Одне із трьох експериментально заражених кошенят загинуло. Слід відмітити, що у кішок виробляється стійка нейтралізуюча відповідь антитіл, яка знешкоджує вірус і попереджає їхнє повторне зараження (Bosco-Lauth et al., 2020). Поки що не зафіксовано жодного випадку передачі інфекції від кішки до людини і малоймовірно, що найближчим часом ми отримаємо такі докази експериментально, передусім із етичних міркувань.